

**GAZDASÁGI ÉS KÖZLEKEDÉSI
MINISZTER**

**Az 1992. évi LXIII. törvény
19/A. §-ának (1) bekezdése alapján
„NEM NYILVÁNOS
.....től 10 évig”**

**IGAZSÁGÜGYI ÉS RENDÉSZETI
MINISZTER**

**MINISZTERELNÖKI HIVATALT
VEZETŐ MINISZTER**

TERVEZET

ELŐTERJESZTÉS

a Kormány részére

az elektronikus hírközlésről szóló 2003. C. törvény módosításáról

Budapest, 2006. november

EGYEZTETÉSI LAP

A) Állami szervek

Véleménynyilvánítási határidő: nap

	Név:	egyetért	nem ért egyet	észrevételt tett	határidőben nem adott véleményt
EüM					
FVM					
HM					
IRM					
KvVM					
KüM					
OKM					
ÖTM					
PM					
SzMM					
MeH					
NHH					

B) Társadalmi szervek

	Név	egyetért	nem ért egyet	észrevételt tett	határidőben nem adott véleményt
HÉT					
TÉF					
ATSZE					

Vezetői összefoglaló

I. Tartalmi összefoglaló

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa 2006. március 15-én elfogadta a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló 2006/24/EK irányelvet (a továbbiakban: irányelv). A 2006. május 3-án hatályba lépett irányelv 15. Cikke alapján a benne foglalt rendelkezések tagállami teljesítését 2007. szeptember 15-éig biztosítani kell. Jelen előterjesztés az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban Eht.) vonatkozó rendelkezéseinek jogharmonizációs célú módosítását tartalmazza.

Az irányelv célja azon tagállami rendelkezések harmonizálása, amelyek a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóinak vagy a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatóinak egyes általuk előállított vagy feldolgozott adatok megőrzésére vonatkozó kötelezettségeit szabályozzák, annak biztosítása érdekében, hogy ezen adatok az egyes tagállamok nemzeti joga által meghatározott súlyos bűncselekmények kivizsgálása, felderítése és üldözése céljából rendelkezésre álljanak. E cél elérésének eszközéül előírja, hogy az igénybe vett hírközlési szolgáltatások (pl.: telefonhívás, internetes e-mail szolgáltatás, internethozzáférés) során keletkező forgalmi adatokat és egyéb kísérőadatokat a hírközlési szolgáltatók kötelesek legalább hat hónapig és legfeljebb kettő évig megőrizni, és az erre jogszabályban felhatalmazott szervezetek részére átadni. Kiemelendő, hogy a kommunikáció tartalmára vonatkozó információkat ezen irányelv alapján nem tárolhatják a hírközlési szolgáltatók.

Az Eht. rendelkezései már most is nagymértékben megfelelnek az irányelvnek, azonban a harmonizációs kötelezettség miatt pontosítani, módosítani szükséges a törvény rendelkezéseit. A módosítás célja, hogy az irányelv alapján – a szükséges mérték figyelembevételével – rögzítse az elektronikus hírközlési szolgáltatók kötelezettségeit, tekintetbe véve a bűnüldözés, illetve a bünyfelderítés követelményeit.

Az irányelv harmonizációján túl a tervezet két további olyan rendelkezést is tartalmaz, amely az Európai Unió jogának való megfelelést szolgálja azzal, hogy az ágazatra vonatkozóan rendezze a nemzeti jogba való átültetést nem igénylő uniós normák – az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusai, továbbá az Európai Bizottság ajánlásai – érvényesítését.

A fentiek mellett a tervezet a harmonizációs kötelezettségen túlmutató, de az adatszolgáltatással közvetlenül összefüggő egyéb módosításokat is tartalmaz, amelyeket az Eht. hatálybalépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai indokolnak.

A javaslat az elektronikus hírközlési szolgáltatókkal történt – több forduló – szakmai egyeztetés eredményeit tükrözi.

II. A kormányprogramhoz való viszony

A tervezet kormányprogram alapján az Európai Unió jogának való megfelelés vállalásához kapcsolódik.

III. Előzmények

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa által 2006. március 15-én elfogadta a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló 2006/24/EK irányelvet.

IV. Várható szakmai hatások

Az EU 1997 óta több irányelvben tette lehetővé a tagállamok számára, hogy hírközlési szolgáltatóikat – bűnüldözési és nemzetbiztonsági érdekekre tekintettel – a kommunikációval összefüggő forgalmi és egyéb kísérőadatok megőrzésére és szolgáltatására kötelezze. A tagállamok ugyanakkor az adatok körét és megőrzési idejét egymástól eltérően szabályozták. Ez mára a nemzetközi bűnüldözési együttműködés korlátjává vált, így az EU a közelmúltban elfogadott irányelvvel a megfelelő szintű egységesítést kívánja elérni.

Bűnüldözési és nemzetbiztonsági célú adatmegőrzési kötelezettség hazánkban az Eht. hatályba lépése óta terheli az elektronikus hírközlési szolgáltatókat. A hatályos szabályozás szerint a kötelezettség mindegyik elektronikus hírközlési szolgáltatóra és az általuk kezelhető teljes adatkörre kiterjed. A szolgáltató által kezelhető forgalmi adatok körének a hatályos törvény szerinti megfogalmazása azonban túl általános volt ahhoz, hogy amennyiben a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat nem szorgalmazta a szolgáltatónál konkrét adatfajták megőrzését, abban az esetben a szolgáltató az adatmegőrzést a saját üzleti céllal kezelt adatokra korlátozta.

Az irányelv implementációs kötelezettsége így csak azok számára keletkezett többletfeladatot, akik a hálózatukban keletkező vagy feldolgozásra kerülő forgalmi adatok közül az irányelvben megjelöltek – vagy azok egy részét – saját üzleti céllal nem kezelték, és ugyanakkor a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat sem szorgalmazta azok megőrzését.

Ezen az alapon a telefon szolgáltatásban – a helyhez kötött és a mobil hálózati, illetőleg a vonalkapcsolt és az IP alapú szolgáltatásokat egyaránt beleértve – kizárólag csak a sikertelen hívásokra vonatkozó adatok gyűjtése jelent többletfeladatot. E szolgáltatók terheit ugyanakkor enyhíti, hogy az adatmegőrzési időtartam 3 évről 2 évre csökken, továbbá néhány adatfajta vonatkozásában az adatmegőrzési kötelezettség megszűnik.

Más a helyzet az internet hozzáférési- és internet levelezési szolgáltatásban, továbbá azon internet szolgáltatók esetében, akiknek hálózati eszközein hálózati címfordítás (Network Address Translation) történik, mivel itt olyan forgalmi adatok megőrzésére nyílik explicit kötelezettség, amelyeket a szolgáltató számlázási vagy más jogszerű üzleti céllal szokásosan nem kezelne, és ezzel kapcsolatos elvárást a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat sem támasztott egészen a közelmúltig, holott ezt – egyetlen adatfajta kivételével – az Eht. jelenleg hatályos rendelkezése alapján is megtehetné volna.

V. Várható gazdasági hatások

A bűnüldözési és nemzetbiztonsági célú adatmegőrzés és adatszolgáltatás tárgyában a magyar jogszabályok hosszú évek óta következetesen abban, hogy az e tekintetben felmerülő költségeket a hírközlési szolgáltatók viselik. Ez nyomon követhető a távközlésről szóló 1992. évi LXXII. törvényben, a hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvényben és a ma hatályos Eht.-ban is. Ennek tükröképeként az adatszolgáltatások ingyenes igénybevételére vonatkozó szabályokat tartalmazznak többek között a rendőrségről szóló, a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló és egyéb ágazati törvények is.

Az irányelv implementációja kapcsán sem készülünk a szolgáltatók többletterheinek a központi költségvetésből történő enyhítésére. Az alábbiak miatt ez nem is lenne indokolt:

- A telefonszolgáltatók esetében az implementáció egy szoftver korrekciót tesz szükségessé, terheik egyébként – mint láttuk – legfeljebb csak elhanyagolható mértékben növekednek;
- A viszonylag nagy üzletméretű internet szolgáltatók éves nettó árbevételük 1 %-ánál alacsonyabb mértékűre becsülték az irányelv implementációjából adódó költségeiket;
- Az irányelv implementáció internet szolgáltatás vonatkozásában lehetővé tett derogációjával kapcsolatos nemzeti álláspont kialakítása során a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat az alábbi nyilatkozatot tette a kisebb internet szolgáltatók védelmében – amelyeknél a terhek aránytalanul magasabb szinten jelentkeznek:

"Az elektronikus szolgáltatók adatmegőrzési kötelezettségéről szóló irányelv implementálásával összefüggésben az NBSZ vállalja, hogy a jelentős piaci részesedéssel nem rendelkező, tőkeerő nélküli Internetes kis szolgáltatók esetén az együttműködés keretében a szolgáltató gazdálkodásának és a szolgáltatás biztonságának veszélyeztetése nélkül, a szolgáltató műszaki-technikai felkészültségére figyelemmel jár el."

Külön kell foglalkozni a kormányzati kezelésben működtetett olyan országos hálózatokkal, amelyek a nyilvános elektronikus hírközlő hálózathoz is kapcsolódnak. E körbe tartozik az EKG, a BM-től a MeH-hez átkerült TÁSZ, valamint az NIIF hálózat. E hálózatok tekintetében a költségvetés nem térhet ki az irányelv implementációjából adódó költségek viselése alól. A hálózatgazdák előzetes becslése alapján e költségek a 1,2 milliárd Ft összeget elérhetik.

Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy az elektronikus hírközlési feladatokat ellátó szervezetek és a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetek együttműködésének rendjéről szóló 180/2004. (V. 26.) Korm. rendelet 4. §-ának (2) bekezdése alapján zártcélú hálózat esetén a kötelezettségek teljesítése tekintetében van lehetőség kivételes elbánásra.

VI. Várható társadalmi hatások

Az irányelv azáltal, hogy biztosítja az egységes uniós adatkezelést, eredményesebbé és gyorsabbá teszi a tagállamok bűnüldöző szervei közötti együttműködést, amelynek eredményeként a bűncselekmények elleni küzdelem hatékonysága és ezáltal a társadalom tagjainak biztonsága növekszik.

VII. Kapcsolódások

–

VIII. Fennmaradt vitás kérdések

IX. Javaslat a sajtó tájékoztatására

Az előterjesztés kommunikációja	Igen	Nem
Javasolt-e a kommunikáció		X
Kormányulást követő szóvivői tájékoztató		X
Tárcaközlemény		X
Tárca által szervezett sajtótájékoztató		X

További szakmai programok szervezése		X
Részletezve:		
További lakossági tájékoztatás		X
Részletezve		X
A kommunikáció tartalma (sajtózáradék):		X
Tárcán belüli nyilatkozók szintje:		

X. Megjegyzések

Jelen kormány-előterjesztés – a szabályozás tárgyára tekintettel – nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a műszaki tartalmú jogszabálytervezeteknek az Európai Bizottsággal és az Európai Unió tagállamaival való egyeztetéséről szóló 94/2004. (IV. 27.) Korm. rendelet, vagy a kereskedelem, illetve az áruk szabad áramlása akadályaival kapcsolatos egyes értesítési és bejelentési eljárások végrehajtásáról szóló 44/2004. (III. 16.) Korm. rendelet hatálya alá tartozna. A fentiekre tekintettel, a tervezet vonatkozásában tárcánkat nem terheli az Európai Bizottság felé bejelentési kötelezettség.

HATÁROZATI JAVASLAT

A Kormány megtárgyalta és elfogadta az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosításáról szóló előterjesztést és elrendeli az előterjesztés mellékletét képező törvényjavaslat Országgyűléshez történő benyújtását.

A Kormány a törvényjavaslat előadójaként a gazdasági és közlekedési minisztert jelöli ki.

2006. évi .....törvény

az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosításáról

1. §

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 23. §-át megelőző alcím helyébe az „A közigazgatási hatósági eljárás általános szabályainak alkalmazásától való eltérések” alcím lép.

2. §

Az Eht. 23. §-át követően a következő 23/A. §-sal egészül ki:

„23/A. § A hatóság eljárása során köteles a lehető legnagyobb mértékben figyelembe venni az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2006. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 19. cikkének (1) bekezdése alapján kiadott bizottsági ajánlásokat. Amennyiben a hatóság nem követi a vonatkozó ajánlást, erről – álláspontja indokainak megadásával – köteles értesíteni az Európai Bizottságot.”

3. §

Az Eht. 76. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A hatóság az (1) és (6) bekezdés szerinti bejelentés egy példányát annak nyilvántartásba vételét követően haladéktalanul megküldi – az elektronikus úton tett bejelentéseket továbbítja – a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatnak. A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat az elektronikus hírközlési szolgáltatás műszaki jellemzőivel kapcsolatosan a bejelentőtől információt kérhet, amelyet a bejelentő 30 napon belül köteles teljesíteni.”

4. §

Az Eht. 78. §-a a következő (2) és (3) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a 78. § eredeti szövegének megjelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Az elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásának megszüntetése, illetve az elektronikus hírközlési szolgáltató megszűnése előtt a hírközlési szolgáltató köteles egyeztetni a hatósággal. Ezt követően a hatóság határozza meg az elektronikus hírközlési szolgáltató által kezelt adatok jogszabályoknak megfelelő jövőbeni kezelését.

(3) Természetes személy elektronikus hírközlési szolgáltató halála esetén a hatóság határoz az elektronikus hírközlési szolgáltató által kezelt adatok jogszabályoknak megfelelő kezeléséről.”

5. §

(1) Az Eht. 92. §-ának (1) bekezdése a következő utolsó mondattal egészül ki:

„Az elektronikus hírközlési szolgáltató nem végezhet olyan elektronikus hírközléssel összefüggő tevékenységet, amely a titkos információgyűjtést, illetve a titkos adatszerzést kizárja, vagy ellehetetleníti.”

(2) Az Eht. 92. §-a a következő új (2) és (3) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § jelenlegi (2)-(8) bekezdésének megjelölése (4)-(10) bekezdésre változik:

„(2) Amennyiben a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat írásban kezdeményezi, az elektronikus hírközlési szolgáltató a külön jogszabályban meghatározott időpontig köteles megállapodni a Nemzetbiztonsági Szakszolgálattal a titkos információgyűjtés, illetve a titkos adatszerzés eszközei és módszerei alkalmazásának feltételeiről.

(3) Az elektronikus hírközlési szolgáltató köteles minden olyan - a 76. § (1) és (6) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettség hatálya alá nem tartozó - tevékenységéről, szolgáltatásáról, termékéről, illetve annak változásairól közvetlenül tájékoztatni a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatot, amely érinti, vagy rendeltetésszerű működésében befolyásolja a titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés érdekében az elektronikus hírközlési szolgáltató által biztosított vagy biztosítandó feltételeket, eszközöket, módszereket, eljárásokat.”

(3) Az Eht. 92. §-a (5) bekezdésének első mondata helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„A szolgáltató köteles a szolgáltatáshoz a (4) bekezdésben meghatározott igényeknek megfelelő műszaki rendszert - így különösen alapképzésű monitoring alrendszert - létesíteni és ennek elérhetőségét hálózatában a kilépési pontig biztosítani a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat részére a műszaki alapkövetelményekről történő írásbeli tudomásszerzéstől számított hat hónapon belül.”

(4) Az Eht. 92. §-ának (6) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(6) A titkos információgyűjtésre, illetve a titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetek részére történő adatszolgáltatást az elektronikus hírközlési szolgáltatónak közvetlen elektronikus adatkapcsolat útján, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat által meghatározott műszaki alapkövetelményeknek megfelelő, a szolgáltató által kiépített felületen teljesíti. Amennyiben az elektronikus adatkapcsolat útján az igényelt adat nem hozzáférhető, az adatszolgáltatást az elektronikus hírközlési szolgáltató írásban vagy – erre vonatkozó igény esetén – elektronikus adathordozón teljesíti. Az elektronikus adatkapcsolat kiépítését nem igénylő titkos információgyűjtésre felhatalmazott szervezetek számára az adatszolgáltatást az elektronikus hírközlési szolgáltató írásban vagy elektronikus adathordozón teljesíti. Az adatszolgáltatási felület valamennyi költségét a szolgáltató viseli, az adatszolgáltatást a szolgáltató térítésmentesen teljesíti.”

6. §

Az Eht. 129. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az elektronikus hírközlési szolgáltató a nem írásban megkötött előfizetői szerződések esetén is köteles rögzíteni a (6) bekezdés *b)-d)* pontjában foglalt adatokat, kivéve ha ez a szolgáltatás jellegéből adódóan lehetetlen.”

7. §

Az Eht. 155. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A szolgáltató – a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre külön törvényben felhatalmazott szervek e tevékenységük során végzett adatbetekintése, illetve e tevékenységük során a részükre teljesített adatszolgáltatás kivételével – köteles tájékoztatni az érintett nemzetbiztonsági szolgálatot az államtitoknak minősített, védett telefonszámait érintő adatszolgáltatási megkeresésekről.”

8. §

(1) Az Eht. 156. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A felhasználóval, illetve előfizetővel kapcsolatos forgalmi adatokon kívüli helymeghatározási adatokat – a (9)-(11) bekezdésben foglalt adatkezelés kivételével – a szolgáltató kizárólag a felhasználó, illetve az előfizető hozzájárulása esetén kezelheti és csak olyan mértékben és időtartamig, amely szükséges az értéknövelt szolgáltatás nyújtásához.”

(2) Az Eht. 156. §-a a következő (9)-(12) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Az elektronikus hírközlési szolgáltató köteles nemzetbiztonsági, honvédelmi érdekből, illetve a közbiztonság védelme, valamint bűncselekmények üldözése céljából – az adott cél eléréséhez szükséges mértékben – megállapítani, és átadni vagy hozzáférhetővé tenni a felhasználó, illetve előfizető helymeghatározási adatait a nemzetbiztonsági szolgálatoknak, nyomozó hatóságoknak, ügyészségeknek, valamint bíróságoknak.

(10) A helymeghatározási adat-megállapítására és átadására vagy hozzáférhetővé tételére köteles az elektronikus hírközlési szolgáltató akkor is, ha az érintett felhasználó vagy előfizető fizikai okból vagy cselekvőképtelensége folytán nem képes hozzájárulását adni adatai kezeléséhez, de saját vagy más személy létfontosságú érdekeinek védelméhez, valamint katasztrófa- vagy sürgősségi helyzet elhárításához vagy megelőzéséhez arra törvényben felhatalmazott szervezet azt igényli.

(11) Az elektronikus hírközlési szolgáltató jogosult az elektronikus hírközlési rendszer jogosulatlan vagy jogsértő felhasználásának üldözése céljából – az adott cél eléréséhez szükséges mértékben – megállapítani, és átadni vagy hozzáférhetővé tenni az érintett felhasználó, illetve előfizető helymeghatározási adatait az arra törvényben felhatalmazott szervek részére.

(12) A (9)-(11) bekezdés alapján átadott adatokkal kapcsolatban az adatokat átvevőket a szolgáltatóval azonos titoktartási kötelezettség terheli.”

9. §

Az Eht. 157. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„157. § (1) Az elektronikus hírközlési szolgáltató az előfizetők és a felhasználók részére történő számlázás és a kapcsolódó díjak beszedése, valamint az előfizetői szerződések figyelemmel kísérése céljából a következő adatokat kezelheti:

a) a 129. § (6) bekezdés b)-d) pontjában foglalt adatok;

b) az előfizetői, felhasználói végberendezés vagy előfizetői hozzáférési pont hívószáma vagy egyéb, az előfizető, felhasználó egyedi azonosításához szükséges – az előfizetői

szerződésben rögzített, vagy a szolgáltató által egyéb módon az előfizetőhöz, felhasználóhoz rendelt – állandó műszaki-technikai azonosítók;

c) helyhez kötött elektronikus hírközlési szolgáltatás esetén az előfizetői, felhasználói végberendezés vagy előfizetői hozzáférési pont létesítési címe és típusa;

d) a kommunikációban részt vevő előfizetők, felhasználók hívószámai, egyedi műszaki-technikai azonosítói, felhasználói azonosítói, az igénybe vett szolgáltatás típusa, a kommunikáció kezdő és záró időpontja, az adatforgalom iránya, valamint a továbbított adat terjedelme;

e) helyhez kötött és mobil hírközlési szolgáltatás igénybevételénél alkalmazott hívásátírányítás és hívástovábbítás esetén a hívásfelépítésben résztvevő köztes előfizetői vagy felhasználói hívószámok;

f) mobil hírközlési szolgáltatás esetén a szolgáltatás igénybevételekor használt, a kommunikációban részt vevő felek készülékazonosítója (IMEI), valamint mobil-előfizetői azonosítója (IMSI);

g) mobil hírközlési szolgáltatás esetén a szolgáltatást nyújtó hálózat- és cella azonosítója a közlés megkezdésekor, valamint az adott szolgáltatás nyújtásának időpontjában az adott cellaazonosítóhoz tartozó cella tényleges földrajzi helyének meghatározását lehetővé tevő adatok;

h) internetes elektronikus levél és internetes telefonálás esetén a szándékolt címzett irányába megkezdett kommunikációra vonatkozóan a d) pont szerinti adatok;

i) internethozzáférés, internetes elektronikus levél és internetes telefonálás esetén a szolgáltatás típusa és a szolgáltatás előfizető, vagy felhasználó általi igénybevételének kezdő és záró időpontja, az igénybevételnél használt IP cím, felhasználói azonosító, hívószám;

j) internethozzáférés, internetes elektronikus levél és internetes telefonálás során az előfizetők, felhasználók egyedi műszaki-technikai azonosítóinak a szolgáltató általi bármely átalakításának követéséhez szükséges adatok (IP cím, portszám);

k) előre fizetett anonim hívókártyás mobil hírközlési szolgáltatás esetében a szolgáltatás első igénybe vételének dátuma és időpontja, valamint a cellaazonosító, amelyről az aktiválás megtörtént;

l) az elszámolási időszakban elszámolható összes egység száma;

m) a díjfizetéssel és a díjtartozással összefüggő adatok;

n) tartozás hátrahagyása esetén az előfizetői szerződés felmondásának eseményei;

o) az előfizetők és felhasználók részéről igénybe vehető egyéb, nem elektronikus hírközlési szolgáltatásra, különösen annak számlázására vonatkozó adatok.

(2) Az (1) bekezdés a) pont szerinti adatok a szerződés megszűnéséig, a b)-o) szerinti adatok az előfizetői szerződésből eredő igények 143. § (2) bekezdése szerinti elévüléséig kezelhetők. A szolgáltató az (1) bekezdés d)-h) pontja szerinti adatokat tartalmazó, a rendszerében keletkezett fájlokat (CDR) az annak alapján kiállított számlára vonatkozó, a 143. § (2) bekezdése szerinti elévülést követő 1 év után, 30 napon belül törölni köteles.

(3) Az elektronikus hírközlési szolgáltatók a szolgáltatás teljesítése után – a 159/A. §-ban, valamint az (2) bekezdésben foglaltak kivételével – törlik vagy anonimizálják az előfizetőkre és a felhasználókra vonatkozó személyes adatokat, amelyeket a hívások létrehozása céljából feldolgoznak.

(4) Külön törvény ilyen előírása esetén a szolgáltató az adatokat csak a külön törvény előírása szerinti célból kezelheti, az e törvény szerinti adatkezelést a jelen törvényben előírt határidőn belül megszünteti.

(5) Az elektronikus hírközlési szolgáltató saját üzletszerzési céljából - az előfizető kifejezett előzetes hozzájárulásával - kezelheti az (1) bekezdés szerinti adatokat.

(6) Belföldes kereskedelem, piacbefolyásolás, engedély nélküli szolgáltatás végzése ügyében indított eljárás keretében az (1) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott adatok átadhatók a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének.

(7) Az (1) bekezdés szerinti adatok közül azok, amelyek az adatkezelés céljához szükségesek, a (2) bekezdésben meghatározott adatmegőrzési időn belül átadhatók:

a) azoknak, akik az elektronikus hírközlési szolgáltató megbízása alapján a számlázást, a követelések kezelését, a forgalmazás kezelését, illetőleg az ügyfél-tájékoztatást végzik;

b) a számlázási és forgalmazási jogviták rendezésére jogszabály alapján jogosult szervek részére;

c) a bírósági végrehajtásról szóló törvény előírásai szerint a végrehajtónak;

d) az arra külön törvényben felhatalmazott szervezetek részére abban az esetben, ha az érintett felhasználó vagy előfizető fizikai okból vagy cselekvőképtelensége folytán nem képes hozzájárulását adni adatai kezeléséhez, de saját vagy más személy létfontosságú érdekeinek védelméhez, valamint katasztrófa- vagy sürgősségi helyzet elhárításához vagy megelőzéséhez nélkülözhetetlen.

(8) Az elektronikus hírközlési szolgáltató az arra törvényben felhatalmazott szervek részére történő adatszolgáltatás biztosítása céljából legfeljebb két évig kezeli az előfizetői szolgáltatás igénybevételéhez jogellenesen alkalmazott - így különösen a tulajdonosa által letiltott - előfizetői végberendezések használatára, illetve annak kísérletére vonatkozóan a szolgáltató elektronikus hírközlő hálózatában keletkező és rendelkezésre álló adatokat.

(9) Az (1) bekezdés l)-o) pontjai és a (8) bekezdés alapján a szolgáltatónál rendelkezésre álló adatokat a szolgáltató a nemzetbiztonság, a honvédelem és a közbiztonság védelme, a bűncselekmények üldözése céljából – erre vonatkozó megkeresés esetén – köteles átadni az arra hatáskörrel rendelkező nemzetbiztonsági szolgálatoknak, nyomozó hatóságoknak, ügyészségeknek, valamint bíróságoknak.

(10) A (6)-(9) bekezdés alapján átadott adatokkal kapcsolatban az adatokat átvevőket a szolgáltatóval azonos titoktartási kötelezettség terheli.”

10. §

Az Eht. a következő 159/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Bűnüldözési, nemzetbiztonsági és honvédelmi célú adatmegőrzési kötelezettség

159/A. § (1) Az elektronikus hírközlési szolgáltató a közbiztonság védelme és a bűncselekmények üldözése céljából, illetve nemzetbiztonsági, honvédelmi érdekből köteles az elektronikus hírközlési szolgáltatás előfizető, illetve felhasználó általi igénybevételével kapcsolatos, az érintett hírközlési szolgáltatással összefüggésben a szolgáltató által előállított vagy kezelt, a 157. § (1) bekezdés a)-k) pontjában meghatározott adatokat megőrizni, és abból adatot szolgáltatni az arra hatáskörrel rendelkező nyomozó hatóságoknak, ügyészségeknek, bíróságoknak, valamint nemzetbiztonsági szolgálatoknak.

(2) Az (1) bekezdésben előírt adatmegőrzési és adatszolgáltatási kötelezettség magában foglalja a sikertelen hívások során keletkező, az (1) bekezdésében meghatározott adatok megőrzését, ha – a hívás felépítése érdekében – azok rendszerében megjelennek.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerint átadott adatokkal kapcsolatban az adatokat átvevőket a szolgáltatóval azonos titoktartási kötelezettség terheli.

(4) Az elektronikus hírközlési szolgáltató az (1)-(2) bekezdésben foglalt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése érdekében a 157. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti adatokat az előfizetői szerződés megszűnését követő, a 157. § (1) bekezdés d)-k) pontjaiban meghatározott adatokat azok keletkezését követő kettő évig köteles megőrizni.

(5) Az (1) bekezdés alapján adatmegőrzésre kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltató az adatmegőrzés feladatával kizárólag abban az esetben bízhat meg adatfeldolgozóként más vállalkozást, illetve a megőrzött adatokat kizárólag abban az esetben tárolhatja az Európai Gazdasági Térség más tagállamában, ha a megőrzött adatokhoz való hozzáférés tekintetében biztosított az (1)-(2) bekezdés szerinti adatkérésekre vonatkozó titokvédelmi szabályok

betartása. Az elektronikus hírközlési szolgáltató a megőrzött adatokat harmadik országban nem tárolhatja, és azzal harmadik országbeli adatfeldolgozót nem bízhat meg.”

11. §

Az Eht. 187. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

187. § (1) Ez a törvény a helyi hurok átengedéséről szóló, 2000. december 18.-i 2887/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

(2) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 1999/5/EK irányelve (1999. március 9.) a rádióberendezésekről és a távközlő végberendezésekről, valamint megfelelőségük kölcsönös elismeréséről, 3. és 4. cikk, 7. cikk (4) bekezdés,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2002/19/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó berendezésekhez való hozzáférésekről és azok összekapcsolásáról (hozzáférési irányelv),

c) az Európai Parlament és a Tanács 2002/20/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről (engedélyezési irányelv),

d) az Európai Parlament és a Tanács 2002/21/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról (keretirányelv),

e) az Európai Parlament és a Tanács 2002/22/EK irányelve (2002. március 7.) az egyetemes szolgáltatásról és az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról (egyetemes szolgáltatási irányelv),

f) az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) a személyes adatoknak az elektronikus hírközlési ágazatban történő feldolgozásáról és magánjellegének védelméről (az adatvédelemről és az elektronikus hírközlésről szóló irányelv),

g) az Európai Bizottság 2002/77/EK irányelve (2002. szeptember 16.) az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások piacának versenyéről,

h) az Európai Parlament és a Tanács 2006/24/EK irányelve (2006. március 15.) a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról.”

12. §

(1) Az Eht. 188. §-ának 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„1. *Alapkiépítésű monitoring alrendszer:* olyan rendszer, amely lehetővé teszi az elektronikus hírközlési feladatokat ellátó szervezet előfizetői, illetőleg felhasználói köréből tetszőlegesen kiválasztható, az előfizetők (felhasználók) összlétszámának legalább 0,1-0,6%-át kitevő, 150000 előfizetői létszám alatt 0,6 %, de legalább 60, 150000 – 1000000 előfizetői létszám között 0,3 %, de legalább 900, 1000000 előfizetői létszám felett 0,1 %, de legalább 3000 előfizető vagy felhasználó kommunikációjának egyidejű ellenőrizhetőségét és azok kísérőadatainak késedelem nélküli, teljes körű, folyamatos, egyidejű kiválasztását és kiadását a kilépési pontra.”

(2) Az Eht. 188. §-ának 16. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„16. *Elektronikus hírközlésre vonatkozó szabály:* e törvény, e törvény felhatalmazása alapján a törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott jogszabály, az Európai Unió elektronikus hírközlésre vonatkozó, közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusa, valamint a hatóság határozata.”

(3) Az Eht. 188. §-ának 23. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„23. *Előfizetői hozzáférési pont:* azon hálózati végpont, amelyen keresztül az előfizető vagy felhasználó egy elektronikus hírközlő végberendezés fizikai és logikai csatlakoztatása révén hálózati funkciókat és a hálózaton nyújtott szolgáltatásokat vehet igénybe.”

(4) Az Eht. 188. §-ának 49. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„49. *Helymeghatározási adat:* az elektronikus hírközlő hálózatban feldolgozott bármely adat, amely egy elektronikus hírközlési szolgáltatás felhasználója végberendezésének földrajzi helyzetét jelzi.”

(5) Az Eht. 188. §-ának 64. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„64. *Kilépési pont:* a titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés során a szolgáltató rendszeréből a monitoring alrendszerrel, alrendszerekkel kinyert közlések és kísérőadatok fizikai átadási pontja, pontjai a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat felé, amelyet a szolgáltató a 92. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint egyeztetetten, adott földrajzi helyen és formában, a szolgáltató területén biztosít.”

(6) Az Eht. 188. §-ának 105. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„105. *Titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés (e törvény alkalmazása szempontjából):* az elektronikus hírközlő hálózaton és elektronikus hírközlő eszközökkel az elektronikus hírközlési tevékenység során, illetve azzal összefüggésben keletkezett, továbbított információk, adatok kiválasztása, kicsatolása, technikai eszközzel történő rögzítése és megismerése az arra külön törvényben felhatalmazott szervek által.”

(7) Az Eht. 188. §-a a következő 111. ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában:]

„111. *Sikertelen hívás:* minden olyan telefonhívás (beleértve a beszédalapú – akár hagyományos, akár IP-alapú – telefonálást, az üzenetrögzítővel való kapcsolatot, a

konferenciahívást és az adathívást), vagy kiegészítő szolgáltatás (beleértve a hívástovábbítást és hívásátirányítást), amely sikeresen kapcsolódott, de megválaszolatlan maradt, illetve a kapcsolódás hálózati vagy előfizetői okok miatt nem valósult meg.”

13. §

Záró és átmeneti rendelkezések

(1) Ez a törvény - a (2)-(4) bekezdésekben foglaltak kivételével - a kihirdetését követő harmincadik napon lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Eht. 157. §-a (8) bekezdésének *a)* és *b)* pontjában a „három évig” szövegrész helyébe „két évig” szöveg, az Eht. 157. §-a (8) bekezdésének *b)* pontjában a „*b)-j)* pontja” szövegrész helyébe „*b), c), e), f)* és *g)* pontja” szöveg lép.

(3) E törvény 9. § és 10. §-a, valamint a 12. §-ának (7) bekezdése 2007. szeptember 15-én lép hatályba.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az Eht. 156. §-a (3) bekezdésének második mondata, valamint

b) a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXII. törvény 158. §-ának (1)-(3) bekezdése.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

14.§

E törvény

a) 2. §-a az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 19. cikke (1) bekezdésének,

b) 9. és 10. §-a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/24/EK irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

Általános indokolás

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa 2006. március 15-én elfogadta a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló 2006/24/EK irányelvet (a továbbiakban: irányelv). A 2006. május 3-án hatályba lépett irányelv 15. Cikke alapján a benne foglalt rendelkezések tagállami megfeleltethetőségét 2006. szeptember 15-e előtt biztosítani kell.

Az adatmegőrzési kötelezettség bevezetését először az 1997. december 15-én elfogadott, a személyes adatok kezeléséről és a magánjelleg védelméről a távközlési szektorban című 97/66/EK irányelv, majd a hasonló címmel elfogadott 2002/58/EK irányelv tette lehetővé. Mivel az irányelvek a szabályozást nemzeti hatáskörbe utalták, az Unió tagállamai eltérő gyakorlatot alakítottak ki. Ennek megfelelően a jelenlegi szabályozás célja, hogy az egymástól eltérő szabályozásokat EU-szinten harmonizálja azzal, hogy megmondja mely adatokat és milyen időtartamban kell minden tagállamnak megőriznie.

E cél elérésének eszközeül az irányelv előírja, hogy az igénybe vett hírközlési szolgáltatások (pl.: telefonhívás, internetes email szolgáltatás, internethozzáférés) során keletkező forgalmi és egyéb adatokat a hírközlési szolgáltatók kötelesek legalább hat hónapig és legfeljebb kettő évig megőrizni, és az erre felhatalmazott szervezetek részére átadni. Ezen adatok tartalmazzák azokat a bűnüldözés és a nemzetbiztonság számára releváns információkat, amelyekből következtetni lehet arra, hogy egy adott előfizető, vagy felhasználó adott időpontban kit hívott, vagy kinek küldött rövid szöveges üzenetet (SMS), illetőleg elektronikus levelet (email), valamint melyik számítógépről csatlakozott az Internethez. A kommunikáció tartalmára vonatkozó információkat az irányelv alapján nem gyűjthetik a hírközlési szolgáltatók.

A bűnüldözés, különösen a titkos információgyűjtés, illetve a titkos adatszerzés gyakorlati végrehajtása során a bűnüldöző szervek már most is jelentős mértékben támaszkodnak az elektronikus hírközlési szolgáltatók által tárolt és – a jogszabályi feltételek fennállása esetén – részükre átadott adatokból nyerhető információkra. Ezen adatkör – amely más forrásból nem, vagy csak komoly nehézségek árán szerezhető be – önmagában is fontos lehet, elég csak a titkos előfizetői adatokra vagy a híváslistákra utalnunk. Az adatok sok esetben előfeltételét képezik a telefon- és az Internet-ellenőrzésnek, az adatok hiányában e tevékenység teljes mértékben ellehetetlenül, végrehajthatatlanná válik. Az irányelv azon adatok megőrzését írja elő, amelyek feltétlenül szükségesek az állam bűnüldözési igényeinek érvényesítéséhez, de még nem rónak aránytalanul súlyos terhet az elektronikus hírközlési szolgáltatókra.

Az Eht. rendelkezései már a jelenlegi módosítást megelőzően is nagymértékben megfeleltek az irányelvnek, azonban azokat a jogharmonizáció megvalósítása érdekében szükséges volt pontosítani, módosítani. Az irányelv előírásai eredményeként tartalmazza a törvényszöveg például a sikertelen hívások során keletkező forgalmi adatok gyűjtésére és tárolására vonatkozó kötelezettséget, valamint az irányelv teremt meg az adattárolási idő három évről két évre történő csökkentését.

Az irányelv harmonizációján túl a tervezet két további olyan rendelkezést is tartalmaz, amely az Európai Unió jogának való megfelelést szolgálja azzal, hogy az ágazatra vonatkozóan rendezze a nemzeti jogba való átültetést nem igénylő uniós normák – az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusai, továbbá az Európai Bizottság ajánlásai – érvényesítését.

A fentiek mellett a tervezet a harmonizációs kötelezettségen túlmutató, de az adatszolgáltatással közvetlenül összefüggő egyéb módosító javaslatokat is tartalmaz, amelyeket az Eht. hatálybalépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai indokolnak. A javaslat tartalma az elektronikus hírközlési szolgáltatókkal történt – több forduló – szakmai egyeztetések eredményeit tükrözi. A törvénymódosítás 2006-os elfogadása esetén a hírközlési szolgáltatók rendelkezésére álló felkészülési idő elegendő lesz a változtatások végrehajtására.

Részletes indokolás

Az 1. és 2. §-hoz:

A javaslat a hatósági eljárás háttérszabályait egészíti ki azzal, hogy a hatóság az eljárása során köteles a lehető legnagyobb mértékig figyelembe venni az Európai Bizottság ajánlásait, és amennyiben a vonatkozó ajánlást nem követi, erről az indokaival együtt tájékoztatnia kell a Bizottságot. (Az ajánlás olyan – a tagállamok nemzeti jogába való átültetést nem igénylő – uniós jogi norma, amelyet a Bizottság ad ki az uniós irányelvek rendelkezéseinek összehangolt, egységes alkalmazása érdekében.)

Ez a rendelkezés az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 19. cikke (1) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

A szakasz előtti alcím kiigazítása technikai jellegű, amelyet a szakaszban foglalt rendelkezések tartalma logikailag indokol.

A 3. §-hoz:

A javaslat az Eht. 76. §-a (8) bekezdésének módosításával egyszerűsíti a hírközlési szolgáltatók jelenlegi – a Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (NBSZ) felé – párhuzamosan fennálló bejelentési kötelezettségét. Ennek értelmében az elektronikus hírközlési szolgáltatók a jövőben kizárólag az NHH felé nyújtják be bejelentéseiket. Ez vonatkozik mind az elektronikus hírközlési szolgáltatásra irányuló szándék bejelentésére, mind pedig az ebben közölt adatokban bekövetkezett változás, valamint a szolgáltatás megszüntetésére vonatkozó szándék bejelentésére. E bejelentéseket az NHH továbbítja az NBSZ irányába, amely a szolgáltatás műszaki jellemzőivel kapcsolatosan a bejelentőtől további információt kérhet.

A 4. §-hoz:

A javaslat kiegészíti az Eht. 78. §-át, amely eddig nem tartalmazott rendelkezéseket az adatkezelés és adatszolgáltatás vonatkozásában az elektronikus hírközlési szolgáltató megszűnését (megszüntetését) vagy a természetes személy elektronikus hírközlési szolgáltató halálát követően. A javaslat értelmében az NHH – a szolgáltatóval történt előzetes egyeztetést követően – határoz a szolgáltató kezelésében levő adatok jogszabályoknak megfelelő jövőbeni kezeléséről. Az előzetes egyeztetési kötelezettség a hírközlési szolgáltatóra hárul. A szabályozás hiányában Magyarország a megszűnés eseteireiben nem tudna teljes mértékben eleget tenni az irányelv által meghatározott adatmegőrzési és adatszolgáltatási kötelezettségnek.

Az 5. §-hoz:

A szakasz az Eht. 92. §-a (1) bekezdésének kiegészítésével megtiltja az elektronikus hírközléssel összefüggő olyan tevékenységet, amely a titkos információgyűjtést, illetve titkos adatszerzést kizárja, vagy ellehetetleníti.

Az Eht. 92. §-ának (2) bekezdése az Eht. jelenlegi 76. §-ának (8) bekezdésében szereplő kötelezettséget pontosítva meghatározza, hogy a hírközlési szolgáltató az NBSZ írásbeli kezdeményezése esetén köteles megállapodni a titkos információgyűjtés, illetve a titkos adatszerzés eszközei és módszerei alkalmazásának feltételeiről. Ilyen együttműködés esetében azonban az új (3) bekezdés értelmében a szolgáltató az NBSZ-t már minden olyan

tevékenységéről, szolgáltatásáról, termékéről, illetve azok változásáról köteles tájékoztatni, amely érinti, vagy rendeltetésszerű működésében befolyásolja a titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés érdekében az elektronikus hírközlési szolgáltató által biztosított vagy biztosítandó feltételeket, eszközöket, módszereket, eljárásokat. E rendelkezés célja, hogy az NBSZ – mint a titkos információgyűjtést, illetve titkos adatszerzést technikai eszközökkel végrehajtó szervezet – naprakész információkkal rendelkezzen tevékenységének zavaroktól mentes ellátása érdekében.

A (4) és (5) bekezdés az elmúlt évek tapasztalatai alapján pontosítva tartalmazza a szolgáltatót terhelő kötelezettségeket a titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés feltételei biztosításának tekintetében.

Az irányelv szerinti adatszolgáltatást közvetlen elektronikus adatkapcsolat útján biztosító felület egységesítését a költségek csökkentése és a műszaki-technikai homogenizáció indokolja. Az adatszolgáltatást biztosító elektronikus adatkapcsolat felületét az NBSZ által meghatározott műszaki követelmények szerint kell kiépítenie a szolgáltatónak.

A rendelkezések a szolgáltatók számára nem jelentenek újdonságot, hiszen ezen követelményeket az elektronikus hírközlési feladatokat ellátó szervezetek és a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetek együttműködésének rendjéről szóló 180/2004. (V. 26.) Korm. rendelet már most is tartalmazza, az irányelv által megkövetelt harmonizáció azonban törvényi szintű szabályozást indokol.

A 6. §-hoz

Az Eht. 129. §-ába tervezett új bekezdés kötelezővé teszi a releváns előfizetői adatok rögzítését abban az esetben is, ha az előfizetői szerződést nem írásban – azaz szóban vagy ráutaló magatartással – kötik meg. Ezzel elkerülhetővé válnak az olyan helyzetek, amikor az elektronikus hírközlési szolgáltatók könnyített értékesítési akciók keretén belül nyújtják szolgáltatásaikat anélkül, hogy az előfizetők releváns adatait rögzítenék, holott erre lehetőségük lenne. A tervezet szerint ettől csak abban az esetben lehet eltérni, ha az adatok rögzítése a szolgáltatás jellegéből adódóan lehetetlen. Mivel az Eht. 129. §-a eddig csak az írásban megkötött szerződésekre tartalmazott szabályozást, e kiegészítés nélkül az irányelvben foglalt kötelezettségeknek Magyarország csak részben tudna eleget tenni.

A 7. §-hoz:

Az Eht. jelenlegi szabályozása előírja, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltató tájékoztatni köteles az érintett nemzetbiztonsági szolgálatot a szolgálat államtitoknak minősített, védett telefonszámait érintő adatszolgáltatási megkeresésekről, kivéve ha ezt a megkeresést a nemzetbiztonsági szolgálatok valamelyike foganatosítja. A kivételek körét azonban bővíteni szükséges mindazon szervezetekkel, amelyek titkos információgyűjtésre illetve titkos adatszerzésre vannak felhatalmazva és amelyek megkereséseiket ugyancsak minősítik. Csak így lehet elérni, hogy a szolgáltatók az adatszolgáltatási körben az egyik jogszabályi kötelezettség teljesítésével ne sértsék meg más jogszabályi kötelezettségeiket.

A 8. §-hoz:

Az Eht. 156.§-ának (9)-(12) bekezdésekkel való kiegészítése lehetővé teszi a helymeghatározási adatok átadását nemzetbiztonsági, honvédelmi érdekből, illetve a közbiztonság védelme, a bűncselekmények, valamint az elektronikus hírközlési rendszer jogosulatlan vagy jogsértő felhasználásának üldözése céljából.

A módosítás lehetővé teszi továbbá a helymeghatározási adatok megállapítását, átadását vagy hozzáférhetővé tételét akkor is, ha az érintett felhasználó vagy előfizető fizikai okból vagy cselekvőképtelensége folytán nem képes hozzájárulását adni adatai kezeléséhez, de saját vagy más személy létfontosságú érdekeinek védelméhez, valamint katasztrófa- vagy sürgősségi helyzet elhárításához vagy megelőzéséhez arra törvényben felhatalmazott szerv igényli a helymeghatározási adat megállapítását és kiadását.

A 9-10. §-hoz:

A módosítás indoka az irányelv implementációjából eredő kötelező jogalkotási feladat elvégzése, a magyar és az uniós szabályozás harmonizációjának megteremtése.

Az Eht. 157. §-a tartalmazza a számlázási és a kapcsolódó díjak beszedése, valamint a szerződések figyelemmel kísérése céljából történő adatkezelést, illetve a kezelhető adatok körét. Az elektronikus hírközlési szolgáltató az e szakaszban foglalt célból történő adatkezelés vonatkozásában szabadon döntheti el, hogy mely adatokat kívánja kezelni.

Az adatok körének meghatározásakor a javaslat nyomon követi az irányelvben megfogalmazottakat, valamint az Eht. hatálybalépése óta eltelt időben végbemenő robbanásszerű műszaki-technikai fejlődést. Az adatköröket e szakasz nem az irányelv szerint meghatározott csoportosításban rögzíti, de azok tartalmilag megegyeznek az irányelvben foglaltakkal. Az tervezetben megjelenő adatkörök a jelenleg hatályos Eht. adatköreire támaszkodnak annak érdekében, hogy az implementáció során a szolgáltatók a lehető legkevesebb értelmezési nehézséggel találkozzanak. **Új elemként határozza meg e szakasz a hálózati címfordításokkal (Network Address Translation, vagyis „NAT”-logok) kapcsolatos adatmegőrzési kötelezettséget. Ez az adat azért bír kiemelt jelentőséggel, mert e log nélkül az előfizető, illetve felhasználó aktivitásának forrása nem azonosítható, nem kereshető vissza.**

Az Eht. 157. §-a (7) bekezdésének d) pontja rögzíti a szolgáltató adatszolgáltatási kötelezettségét, ha az érintett felhasználó vagy előfizető fizikai okból vagy cselekvőképtelensége folytán nem képes hozzájárulását adni adatai kezeléséhez, de saját vagy más személy létfontosságú érdekeinek védelméhez, valamint katasztrófa- vagy sürgősségi helyzet elhárításához vagy megelőzéséhez arra törvényben felhatalmazott szerv igényli kiadását.

Az Eht. 159/A. §-a tartalmazza a bűnüldözési, nemzetbiztonsági és honvédelmi érdekből, célból történő adatkezelési (tárolási) szabályokat. E § tekintetében – mivel ezen adatok megőrzésére az elektronikus hírközlési szolgáltató a fent említett érdekből köteles – a szolgáltató mérlegelési lehetősége ki van zárva.

E § tartalmazza a nemzetbiztonsági, honvédelmi érdekből, illetve a közbiztonság védelme, a bűncselekmények üldözése céljából történő, a szolgáltatót terhelő adatmegőrzési kötelezettséget. E szakasz határozza meg – az Eht. 157. §-ára történő utalással – azon adatokat, amelyeket az elektronikus hírközlési szolgáltatónak minden esetben meg kell őriznie. Az adatok megőrzésének előfeltétele, hogy a szolgáltató az érintett hírközlési szolgáltatással összefüggésben azokat előállítsa vagy kezelje.

A sikertelen hívások tárolására vonatkozó kötelezettség beemelése szintén az irányelv rendelkezéseiben előírt feladat.

Az irányelvvel összhangban e szakasz meghatározza az adatmegőrzés kötelező idejét is, azaz az adatok jellegéből adódóan az előfizetői szerződés megszűnését követő, illetve az adatok keletkezését követő kettő évig az elektronikus hírközlési szolgáltató kötelezettségét az adatok tárolása vonatkozásában.

A tervezet előírja, hogy a nemzetbiztonsági, honvédelmi érdekből, illetve a közbiztonság védelme, a közbiztonság bűncselekmények üldözése céljából történő adatszolgáltatást biztosító adatokat a hírközlési szolgáltató kizárólag abban az esetben tárolhatja az Európai Gazdasági

Térség más tagállamában, ha a szolgáltató biztosítani és igazolni tudja az adattárolás, adattovábbítás titokvédelmi feltételeit.

A tervezet az uniós norma és a szükséges és elégséges mérték figyelembevételével kizárólag az adatok egy bizonyos, ám releváns köre tekintetében írja elő a megőrzési kötelezettséget, így harmonizálni kívánja az elektronikus hírközlési szolgáltatók és a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre felhatalmazott szervek kapcsolatát. E racionalizációval nem sérülnek az állam bűnüldözési, nemzetbiztonsági és honvédelmi érdekei, ugyanakkor az elektronikus hírközlési szolgáltatók adatmegőrzési, adatszolgáltatási kötelezettségének köre csökken, amely az ezzel járó kiadások csökkenését vonhatja maga után.

A 11. §-hoz

A javaslat az Eht. jogharmonizációs záradékának – amely a hatályos törvényben még a csatlakozást megelőző formátumban szerepel – technikai kiigazítását végzi a csatlakozást követően előírt formátumba történő átszerkesztéssel. Az uniós jogi aktusok között viszont már értelemszerűen megjelenik a 2006/24/EK irányelv is, amelynek hazai jogrendbe történő átültetésére a javaslat révén kerül sor.

A 12. §-hoz

E szakasz a 188.§ egyes értelmező rendelkezéseinek pontosítását, illetve kiegészítését tartalmazza.

Az alapkiépítésű monitoring alrendszer fogalmának pontosításával a szolgáltatókra háruló terhek csökkentése is megvalósul. A hatályos megfogalmazás még 1995-ben készült, amikor a legnagyobb szolgáltató is csak 1-2 millió előfizetéssel rendelkezett. Az előfizetők, felhasználók számának jelentős növekedése miatt a definíció változatlanul hagyása esetén az alapkiépítésű monitoring alrendszerek olyan számú előfizető egyidejű monitorozhatóságát biztosítanák, amelyre már nincs szükség. Erre tekintettel az alapkiépítésű monitoring alrendszer meghatározása tekintetbe veszi az előfizetők, felhasználók számát, és ehhez mérve arányosan a korábbinál alacsonyabb szinten állapítja meg a szolgáltatók által finanszírozandó alapkiépítésű monitoring alrendszer követelményeit.

Az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabály fogalomkörének kiterjesztése az Európai Unió jogának való megfelelést szolgálja. Az Európai Uniónak az elektronikus hírközlésre vonatkozóan is születnek olyan kötelező jogi aktusai – pl. az Európai Parlament és a Tanács rendeletei –, amelyek közvetlenül alkalmazandók a tagállamokban. Ezeket a rendelkezéseket épp úgy be kell tartaniuk a piac szereplőinek, mint az ágazati jogszabályokat és a hatóság határozatait.

Az előfizetői hozzáférési pont fogalma meghatározásának pontosítását az indokolja, hogy az előfizető és a felhasználó személye elkülönülhet, amelynek következtében – helyhez kötött elektronikus hírközlő hálózat esetén – az előfizetői hozzáférési pont földrajzi helye nem szükségszerűen azonos az előfizető címével.

A helymeghatározási adat tekintetében a módosítás technikai jellegű (információ helyett adat).

A kilépési pont vonatkozásában annak helye, míg a titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés kapcsán az azt végzők meghatározása tekintetében vált szükségessé a módosítás.

A sikertelen hívás definiálása az irányelvben foglaltak átvétele miatt szükséges.

A 13. §-hoz

A differenciált hatálybaléptetéssel elérhető, hogy a szolgáltatóknak megfelelő felkészülési idejük legyen az új adatkörök szolgáltatásához szükséges feltételek teljes körű megteremtésére. Természetesen az átmeneti időszakban a jelenleg hatályos Eht. szerinti adatmegőrzési kötelezettség a szolgáltatókat továbbra is terheli.

Ugyanakkor a törvény más szakaszainak gyors hatálybaléptetése lehetővé teszi, hogy a felkészülési időt nem igénylő kedvező változtatások azonnal érvényesüljenek. Ezek közül kiemelkedik a jelenlegi három éves adatmegőrzési idő két évre csökkentése, amely a tárolókapacitás-szükséglet harmadával való csökkentését eredményezi, valamint egyes adatkörök megőrzési kötelezettségének azonnali megszüntetése.

A 14. §-hoz

Ez a szakasz az Európai Unió jogának való megfelelést mondja ki.

Előterjesztés

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa 2006. március 15-én elfogadta a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló 2006/24/EK irányelvet (a továbbiakban: irányelv). A 2006. május 3-án hatályba lépett irányelv 15. Cikke alapján a benne foglalt rendelkezések tagállami teljesítését 2007. szeptember 15-éig biztosítani kell. Jelen előterjesztés javaslatot tesz az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) vonatkozó rendelkezéseinek jogharmonizációs célú módosítására.

Az irányelv célja azon tagállami rendelkezések harmonizálása, amelyek a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóinak vagy a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatóinak egyes általuk előállított vagy feldolgozott adatok megőrzésére vonatkozó kötelezettségeit szabályozzák, annak biztosítása érdekében, hogy ezen adatok az egyes tagállamok nemzeti joga által meghatározott súlyos bűncselekmények kivizsgálása, felderítése és üldözése céljából rendelkezésre álljanak. E cél elérésének eszközéül előírja, hogy az igénybe vett hírközlési szolgáltatások (pl.: telefonhívás, internetes e-mail szolgáltatás, internethozzáférés) során keletkező forgalmi adatokat, és egyéb kísérőadatokat a hírközlési szolgáltatók kötelesek legalább hat hónapig és legfeljebb kettő évig megőrizni, és az erre jogszabályban felhatalmazott szervezetek részére átadni. Kiemelendő, hogy a kommunikáció tartalmára vonatkozó információkat ezen irányelv alapján nem gyűjthetik és nem tárolhatják a hírközlési szolgáltatók.

Az Eht. rendelkezései már most is nagymértékben megfelelnek az irányelvnek, azonban a harmonizációs kötelezettség miatt pontosítani, módosítani szükséges a törvény rendelkezéseit. A módosítás célja, hogy az Eht. az irányelv alapján – a szükséges és elégséges mérték figyelembevételével – rögzítse az elektronikus hírközlési szolgáltatók kötelezettségeit, tekintetbe véve a bűnüldözés, illetve a bűnfelderítés követelményeit.

Az irányelv harmonizációján túl a tervezet két további olyan rendelkezést is tartalmaz, amely az Európai Unió jogának való megfelelést szolgálja azzal, hogy az ágazatra vonatkozóan rendezi a nemzeti jogba való átültetést nem igénylő uniós normák – az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusai, továbbá az Európai Bizottság ajánlásai – érvényesítését.

A fentiek mellett a tervezet a harmonizációs kötelezettségen túlmutató, de az adatszolgáltatással közvetlenül összefüggő egyéb módosító javaslatokat is tartalmaz, amelyeket az Eht. hatálybalépése óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatai indokolnak.

A javaslat az elektronikus hírközlési szolgáltatókkal történt – több fordulás – szakmai egyeztetés eredményeit tükrözi.

A fentiekre tekintettel kérjük a Kormánytól a mellékelt határozati javaslat elfogadását.

gazdasági és közlekedési miniszter

igazságügyi és rendészeti miniszter

miniszterelnöki hivatal vezető miniszter